

9 Zdroje: literatura a prameny

9.1 Literatura

- Ballhausen, T.:** Umlčované múzy. Filmová cenzura v Rakousku od počátků do roku 1938. *Illuminace*, 15, 2003, č. 3, s. 73–80; přel. Yveta Blovká (Das geknebelten Musen. Filmzensur in Österreich von Beginnen bis 1938, 2002).
- Barbas, S.:** The political spectator. *Film History*, 11, 1999, č. 2, s. 217–229.
- Barnouw, E.:** *Documentary: A History of the Non-Fiction Film*. New York, Oxford University Press, 1974.
- Barsam, R. M.:** *Non-Fiction Film. A Critical History*. New York, Dutton, 1972.
- Bartoš, J., Trapl, M.:** Československo 1918–1938. Fakta, materiály, reálie. (Informativní příručka ke studiu dějin první Čs. republiky). Olomouc, Univerzita Palackého, 1991.
- Bednařík, P.:** *Arizace české kinematografie*. Praha, Karolinum, 2003.
- Benjamin, W.:** Umělecké dílo ve věku své technické reprodukovatelnosti. In: *Dílo a jeho zdroj*. Praha, Odeon, 1979, s. 17–47; přel. Věra Saudková (Das Kunstwerk im Zeitalter seiner technischen Reproduzierbarkeit, 1936)
- Björkin, M., Snickars, P.:** 1923–1933. Production, Reception and Cultural Significance of Swedish Non-fiction Film. In: Zimmermann, P., Hoffmann, K. (eds.): *Triumph der Bilder. Kultur- und Dokumentarfilme vor 1945 im internationalen Vergleich*. Konstanz, UVK, 2003, s. 272–290.
- Black, G. D.:** *Hollywood Censored. Morality Codes, Catholics, and the Movies*. Cambridge, Cambridge University Press, 1994.
- Boon, T. M.:** Health Education Films in Britain 1919–39: production, genres and audiences. In: Harper, G., Moor, A. (eds.): *Signs of Life. Cinema and Medicine*. London & NY, Wallflower Press, 2005, s. 45–57.
- Bottomore, S.:** Rediscovering early non-fiction film. *Film History* 13, 2001, č. 2, s. 160–173.
- Brandt, H. J.:** Vom Lehrfilm zum Kultur- und Propagandafilm. Entwicklung und Kontroversen. In: Zimmermann, P., Hoffmann, K. (eds.): *Triumph der Bilder. Kultur- und Dokumentarfilme vor 1945 im internationalen Vergleich*. Konstanz, UVK, 2003, s. 74–104.
- Branston, G.:** Turning to Audiences: Some Suggestions for the Classroom Audience. In: Bazalgette, C., Bevort, E., Savino, J. (eds.): *New Directions. Media Education Worldwide*. London, British Film Institute, 1992, s. 70–76.
- Bregant, M.:** Avantgardní tendence v českém filmu. In: *Filmový sborník historický 3*. Praha, NFA, 1992, s. 137–215.
- Brunstetter, M. R.:** *How to Use the Educational Sound Film*. Chicago, The University of Chicago Press, 1937
- Buckingham, D.:** *After the Death of Childhood. Growing up in the age of electronic media*. Cambridge, Polity Press, 2000.
- Calábek, J.:** Začátky vědecké kinematografie v Brně. In: *Filmový sborník historický 2*. Praha, NFA, 1991.
- Calhoun, C.:** Introduction: Habermas and the Public Sphere. In: Calhoun, C. (ed.): *Habermas and the Public Sphere*. Cambridge, Massachusetts, London, MIT Press, 1992, s. 109–142.
- Cartwright, L.:** *Screening the Body. Tracing Medicine's Visual Culture*. Minneapolis & London, University of Minnesota Press, 1995.
- Couvares, F. G. (ed.):** *Movie Censorship and American Culture*. Washington & London, Smithsonian Institution Press, 1996.
- Cuban, L.:** *Teachers and Machines. The Classroom Use of Technology Since 1920*. New York, Teachers College Press, 1986.
- Česálková, L.:** Kinematograf z fyzikálního ústavu. Československá společnost pro vědeckou kinematografii vs. popularizace vědy kinematografií a kinematografie vědou. *Illuminace*, 20, 2008, č. 3, s. 123–147.

- Deyl, Z.:** *Sociální vývoj Československa 1918–1938*. Praha, Academia, 1985.
- Doležal, J.:** *Česká kultura za protektorátu. Školství, písemnictví a kinematografie*. Praha, NFA, 1996.
- Druick, Z.:** The Rome Institute of Educational Cinematography, Reactionary Modernism, and the Foundation of Film Studies. *Canadian Journal of Film Studies*, Spring 2007. online: http://findarticles.com/p/articles/mi_qa4092/is_200704/ai_n19432702/pg_1?tag=artBody;col1
- Edmondson, R.:** *Audiovisual Archiving: Philosophy and Principles*. Paris, UNESCO, 2004.
- Elbl, J.:** Patnáct let filmové politiky 1933–1948 – Jak byl znárodněn československý film. *Film a doba*, 11, 1965, č. 7, s. 340–345.
- Eley, G.:** Nations, Publics and Political Cultures: Placing Habermas in Nineteenth Century. In: Calhoun, C. (ed.): *Habermas and the Public Sphere*. Cambridge, Massachusetts, London, MIT Press, 1992, s. 289–339.
- Ellsworth, E., Wattley, M. W. (eds.):** *The Ideology of Images in Educational Media: Hidden Curriculums in the Classroom*. New York, Teachers College, 1990.
- Fairclough, N.:** *Media Discourse*. London, Edward Arnold, 1995.
- Fléglová, J.:** K osvětové činnosti Dělnické akademie na počátku 20. století. In: *Muzejní a vlastivědná práce*, 11, 1973, č. 3, s. 185–190.
- Fraser, N.:** Rethinking the Public Sphere: A Contribution to the Critique of Actually Existing Democracy. In: Calhoun, C. (ed.): *Habermas and the Public Sphere*. Cambridge, Massachusetts, London, MIT Press, 1992, s. 109–142.
- Gaines, J. M., Renov, M. (eds.):** *Collecting Visible Evidence*. Minneapolis & London, University of Minnesota Press, 1999.
- Gertiser, A.:** Domestizierung des bewegten Bildes. Vom dokumentarischen Film zum Lehrmedium. *Montage / av*, 15, 2006, č. 1, 58–73.
- Goldfarb, B.:** *Visual Pedagogy*. Durham & London, Duke University Press, 2002.
- Goldmann, A.:** Sociologie du cinéma. In: Magny, J. (ed.): *Théories du cinéma. CinémAction*, č. 20, 1982, L'Harmattan, s. 87–90.
- Gomery, D., Allen, R. C.:** *Film History. Theory and Practice*. New York, McGraw – Hill, 1985.
- Grieverson, L.:** Fighting Films. Race, morality, and the governing of cinema, 1912–1915. In: Grieverson, L., Krämer, P. (eds.): *The Silent Cinema Reader*. London, Routledge, 2004, s. 167–186.
- Grieverson, L.:** *Policing Cinema: Movies and Censorship in Early Twentieth Century America*. Los Angeles, University of California Press, 2004.
- Griffiths, A.:** *Wondrous Difference. Cinema, Anthropology & Turn-of-the-Century Visual Culture*. NY, Columbia University Press, 2002.
- Gunning, T.:** The world as object lesson. Cinema audiences, visual culture and the St. Louis world's fair, 1904. *Film History*, 6, 1994, č. 4, s. 422–444.
- Gunning, T.:** Before documentary: early nonfiction films and the „view“ aesthetic. In: Stichting Nederlands Filmmuseum: *Uncharted Territory. Essays on Early Nonfiction Film*. Amsterdam, Stichting Nederlands Filmmuseum, 1997.
- Gunning, T.:** Film atrakcí: raný film, jeho diváci a avantgarda. *Illuminace*, 13, 2001, č. 2, s. 51–57.
- Gunning, T.:** Doing for the Eye What the Phonograph Does for the Ear. In: Abel, R., Altman, R.: *The Sounds of Early Cinema*. Bloomington, Indiana University Press, 2001b, s. 13–31.
- Gunning, T.:** From the Opium Den to the Theatre of Morality. Moral discourse and the film process in early American Cinema. In: Grieverson, L., Krämer, P. (eds.): *The Silent Cinema Reader*. London, Routledge, 2004, s. 145–154.
- Hagener, M.:** *Moving Forward, Looking Back. The European Avant-garde and the Invention of Film Culture, 1919–1939*. Amsterdam, Amsterdam University Press, 2007.
- Haméry, R.:** Kino und Unterricht. Die fabelhafte Lektion in Uneherbietigkeit des Jean Painlevé. *Montage / av*, 15, 2006, č. 1, 43–57.
- Havelka, J.:** *Seznam kin v ČSR podle stavu 1. ledna 1933*. Praha, Čefis, 1933.
- Havelka, J.:** *Československé filmové hospodářství 1929–1934*. Praha, Čefis, 1935.

- Havelka, J.:** *Československé filmové hospodářství IV. Rok 1937.* Praha, Knihovna Filmového kurýru, 1938.
- Havelka, J.:** *Československé filmové hospodářství I. 1898–1945.* Praha, SPN, 1958.
- Havelka, J.:** *Československé filmové hospodářství VI. Dokumentární film 1922–1962.* Praha, SPN, 1964.
- Havelka, J.:** *Kronika našeho filmu 1898–1965.* Praha, Filmový ústav, 1967
- Heiss, G., Klimeš, I.:** *Obrazy času. Český a rakouský film 30. let / Bilder der Zeit. Der tschechischer und der österreichischer Film der 30er Jahre.* Praha, NFA, 2003.
- Hepner, I.:** *Filmová censura.* Praha, Knihovna filmu a doby, 1959.
- Hertogs, D., de KLERK, N. (eds.):** *Non fiction from the Teens.* Amsterdam, Stichting Nederlands Filmmuseum, 1994.
- Heumos, P.:** Strukturální prvky první Československé republiky. Politicko-společenský systém, intermediární organizace a problémy stability. In: *Soudobé dějiny II*, 1995, č. 2–3, s. 157–168.
- Historická statistická ročenka ČSSR.* Praha, SNTL, 1985.
- Hoban, C. F.:** *Motion Pictures in the Schools.* Washington DC, American Council of Education, 1982.
- Hora, J.:** *Filmové právo.* Praha, V. Linhart, 1937.
- Horníček, J.:** Rodinný film v rukou filmových amatérů. *Illuminace*, 16, 2004, č. 3, s. 85–98.
- Hraše, J.:** Radiojournal a montáž třicátých let. *Illuminace* 18, 2006, č. 3, s. 79–98.
- Hýbl, F.:** Z historie českého školního obrazu (katalog k výstavě). Přeorv, Okresní vlastivědné muzeum JAK, 1980.
- Jacquino, G.:** *Image et pédagogie.* Paris, Presses Universitaires de France, 1977.
- Janko, J.:** Ke vztahu vědy a techniky v letech 1918–1945. In: Kolektiv autorů: *Studie o technice v českých zemích 1918–1945. (1. část).* Praha, Národní technické muzeum, 1995, s. 47–59.
- Jarvie, I. C.:** *Movies and Society.* NY & London, Garland Publishing, Inc, 1986.
- Jernudd, Å.:** Educational Cinema and Censorship in Sweden, 1911–1921. In: Fullerton, J., Olsson, J. (eds.): *Nordic Explorations. Film Before 1930.* Sydney: John Libbey, 1999, s. 152–161.
- Kárník, Z.:** Fenomén první republiky v proudu dějin. In: *Soudobé dějiny*, 2, 1995, č. 2–3, s. 147–156.
- Kárník, Z.:** Malé dějiny československé (1867–1939). Praha, Dokořán, 2007.
- Kárník, Z. (ed.):** *K novověkým sociálním dějinám českých zemí III. Od války k válce 1914–1939.* Praha, Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum, 1998.
- Kasper, T., Kasperová, D.:** *Češi, Němci, Židé v národnostním Československu. Pohledy na školství a vědu.* Liberec, Technická univerzita v Liberci, 2006.
- Kasper, T.:** *Výchova či politika. Úskalí německého reformně pedagogického hnutí v Československu v letech 1918–1933.* Praha, Karolinum, 2007.
- Kasper, T.:** Německé a české reformně pedagogické vzdělávací a výchovné koncepty – analýza, komparace. Liberec, Technická univerzita v Liberci, 2008.
- Kasper, T.:** *Německé venkovské výchovné ústavy – analýza reformně pedagogického konceptu a příklad Svobodné školní obce v Litoměřicích v meziválečné ČSR.* Praha, Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta, 2008.
- Klimeš, I.:** Kinozákon 1919. *Illuminace*, 10, 1998, č. 4, s. 119–186.
- Klimeš, I.:** Děti v brlohu. Boj proti kinematografům – bojem o dítě. In: Hanáková, P., Heczková, L., Kalivodová, E. (eds.): *V bludném kruhu. Mateřství a vychovatelství jako paradoxy modernity.* Praha, SLON, 2006, s. 193–236.
- Klimeš, I.:** Die Tschechische Kinematografie im Protektorat Böhmen und Mähren. In: Dvořáková, T., Klimeš, I.: *Prag-Film AG 1941–1945. Im Spannungsfeld zwischen Protektorats- und Reichs-Kinematografie.* München, Edition text + kritik, 2008.
- Klímová, J.:** Historie českého didaktického obrazu (katalog k výstavě). Prácheň, Muzeum JAK, 2001.
- Klímová, J.:** Školní pomůcka 19. století. Bláhová, K., Petrbock, V. (eds.): *Vzdělání a osvěta v české kultuře 19. století.* Praha, ÚČL AV ČR, 2004, s. 225–230.

- Klos, E.:** Film ve Zlíně. *Film a doba*, 12, 1966, č. 9, s. 490–493.
- Kolektiv autorů:** *Dějiny české literatury IV*. Praha, Victoria Publishing, 1995.
- Koutská, I., Svátek, F. (eds.):** *Politické elity v Československu 1918–1948*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1994.
- Kreimeier, K., Ehmann, A., Goergen, J. (eds.):** *Geschichte des dokumentarischen Films in Deutschland. Band 2. Weimarer Republik 1918–1933*. Stuttgart, Philipp Reclam jun., 2005.
- Kreimeier, K.:** Krise als Dauerzustand. Moderne und Modernisierung in der Weimarer Republik. In: Kreimeier, K., Ehmann, A., Goergen, J. (eds.): *Geschichte des dokumentarische Films in Deutschland. Band 2. Weimarer Republik*. Stuttgart: Philipp Reclam jun., 2005, s. 44–66.
- Kubů, E.:** Vnější hospodářské vztahy. In: Lacina, V., Pátek, J. (eds.): *Dějiny hospodářství českých zemí od počátku industrializace do současnosti. Období první Československé republiky a německé okupace (1918–1945), Svazek III*. Praha, Ústav hospodářských a sociálních dějin FF UK, 1995.
- Lacina, V., Pátek, J. (eds.):** *Dějiny hospodářství českých zemí od počátku industrializace do současnosti. Období první Československé republiky a německé okupace 1918–1945*. Praha, Ústav hospodářských a sociálních dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, 1995.
- Lacina, V.:** *Velká hospodářská krize v Československu (1929–1934)*. Praha, Academia, 1984.
- Lacina, V.:** Hospodářství českých zemí 1918–1938. In: Kolektiv autorů: *Studie o technice v českých zemích 1918–1945. (1. část)*. Praha, Národní technické muzeum, 1995, s. 13–34.
- Laštovka, M. a kol.:** Pražské spolky. Soupis pražských spolků na základě úředních evidencí z let 1895–1990. Praha, Scriptorium, 1998.
- Linhart, L.:** Vznik nezávislé filmové kritiky 20. a 30. let. *Film a doba* 8, 1962, č. 12, s. 634–639.
- Low, R.:** *The History of the British Film 1914–1918*. London, George Allen & Unwin Ltd, 1950.
- Low, R.:** *The History of the British Film 1906–1914*. London, George Allen & Unwin Ltd, 1971.
- Low, R.:** *The History of the British Film 1918–1929*. London, George Allen & Unwin Ltd, 1973.
- Low, R.:** *The History of British Film 1929–39. Documentary and Educational Films of the 30s*. London, George Allen and UnWin Ltd, 1979.
- Margry, K.:** Newsreels in Nazi-Occupied Czechoslovakia: Karel Peceny and his newsreel company Aktualita. *Historical Journal of Film, Radio and Television*, 24, 2004, č. 1, s. 69–117.
- Malý, S.:** *Lékařská kinematografie*. Praha, SPN, 1989.
- Marek, J.:** Česká moderní kultura. Praha, Mladá fronta, 1998.
- Masson, E.:** Didaktik vs. Pädagogik. Ein kontextueller Ansatz für die Untersuchung von Unterrichtsfilmen. *Montage / av*, 15, 2006, č. 1, 10–25.
- McKernan, L.:** Putting the World Before You: The Charles Urban Story. In: Higson, A. (ed.): *Young and Innocent? The Cinema in Britain, 1896–1930*. Exeter, University of Exeter Press, 2002, s. 65–77.
- Mendes, A. M., Reyes, M.:** Television and Teachers: From Antagonism to Creativity. In: Bazalgette, C., Bevort, E., Savino, J. (eds.): *New Directions. Media Education Worldwide*. London, British Film Institute, 1992, s. 89–94.
- Mišková, A.:** *Tradice a vývoj československé vědecké kinematografie*. Praha, ČSAV, 1987.
- Mühl-Benninghaus, W.:** German film censorship during World War I. *Film History*, 9, 1997, č. 1, s. 71–94.
- Nasaw, D.:** *Children of the City. At work and at Play*. NY, Oxford University Press, 1986.
- Nichols, B.:** *Representing Reality*. Bloomington, Indiana University Press, 1991.
- Nichols, B.:** Documentary and the Coming of Sound. *Documentary Box* 4, March 1995, č. 6.

- Odin, R.:** *Rêverie pédagogique. Horse – Cadre (L'Ecole – Cinema)*, 1987, 5, s. 17–32.
- Odin, R.:** *L'analyse filmique comme exercice pédagogique. CinémAction*, 1988, č. 47, s. 56–63.
- Olšovský, R.:** *Přehled hospodářského vývoje Československa v letech 1918–1945*. Praha, SNPL, 1961.
- Pátek, J.:** Možnosti a hranice rozvoje ekonomiky v meziválečném Československu a úloha hospodářského managementu. In: *Soudobé dějiny II*, 1995, č. 2–3, s. 201–224.
- Pearson, R. C., Uricchio, W.:** *The Formative and Impressionable State. Discursive Constructions of the Nickelodeon's Child Audience*. In: Stokes, M., Maltby, R. (eds.): *American Movie Audiences. From the Turn of the Century to the Early Sound Era*. London, BFI, 1999, s. 64–75.
- Pearson, R. C., Uricchio, W.:** *Corruption, Criminality nad the Nickelodeon*. In: Jenkins, H. McPherson, T., Shattue, J. (eds.): *Hop on Pop. The Politics and Pleasures of Popular Culture*. Durham: Duke University Press, 2002.
- Pecka, E.:** Sociologické teorie elity. In: Koutská, I., Svátek, F. (eds.): *Politické elity v Československu 1918–1948*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1994, s. 13–32.
- Pešková, J.:** „V práci a vědění je naše spasení“. Pojetí práce, vzdělání a osvěty v Čechách v 19. století. Závěrečné slovo. In: Bláhová, Kateřina – Petrbock, Václav (eds.): *Vzdělání a osvěta v české kultuře 19. století*. Praha, ÚČL AV ČR, 2004, s. 445–453.
- Pokorný, J.:** *Film ve službách osvěty (1919–1928)*. *Illuminace*, 7, 1995, č. 1, s. 61–74.
- Pokorný, J.:** *Lidová osvěta na přelomu 19. a 20. století*. Praha, Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum, 2003.
- Post, R. C. (ed.):** *Censorship and Silencing. Practices of Cultural Regulation*. Los Angeles, The Getty Research Institute, 1998.
- Rákosník, J.:** Naše zlatá léta – Mýtus ekonomické vyspělosti první republiky. In: *Dějiny a současnost*, 30, 2008, č. 3, s. 14–16.
- Renov, M. (ed.):** *Theorising Documentary*. New York, Routledge, 1993.
- Robertson, J.:** *The Hidden Cinema: British Film Censorship in Action. Britain 1913–1975*. London, Croom Helm, 1985.
- Sadoul, G.:** *Dějiny světového filmu. Od Lumiéra až do současné doby*. Praha, Orbis, 1963.
- Singer, B.:** Feature Films, Variety Programs, and the Crisis of the Small Exhibitor. In: Keil, Ch., Stamp, S. (eds.): *American Cinema's Transitional Era. Audiences, Institutions, Practices*. Berkeley – Los Angeles, University of California Press, 2004, s. 76–102.
- Slide, A.:** *Before Video: A History of the Non-Theatrical Film*. Greenwood Press, 1992.
- Smith, K.:** *Mental Hygiene. Classroom Films 1945–1970*. NY, Blast Books, 1999.
- Smith, S. J.:** *Children, Cinema and Censorship. From Dracula to Dead End Kiss*. NY, I.B. Tauris & Co Ltd, 2005.
- Sorlin, P.:** *Sociologie du cinéma*. Paris, Aubier – Montaigne, 1977.
- Statistika měst za rok 1933, Tabulka 27, Biografie r. 1933. *Zprávy Státního úřadu statistického Republiky Československé*, 15, 1933, č. 188–191, s. 1441.
- Stekley, J. D.:** Cinema and censorship in the Weimar Republic. The case of Anders als die Andern. *Film History* 11, 1999, č. 2, s. 181–203.
- Svátek, F.:** Politické elity v historiografii a politologii. In: Koutská, I., Svátek, F. (eds.): *Politické elity v Československu 1918–1948*. Praha, Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, 1994, s. 33–64.
- Svátek, F.:** K dějinám sociálních elit první ČSR. In: *Soudobé dějiny II*, 1995, č. 2–3, s. 167–200.
- Svobodová, V.:** *Český etnografický film 1918–1945*. Brno, Československá společnost pro vědeckou kinematografii, 1994.
- Szczepanik, P. (ed.):** *Nová filmová historie. Antologie současného myšlení o dějinách kinematografie a audiovizuální kultury*. Praha, Nakladatelství Hermann & synové, 2004.
- Škoda, K. (ed.):** *Příspěvky k dějinám české osvěty*. Praha, Ústav pro výzkum kultury, 1972.
- Štábla, Z.:** Vývoj filmového obchodu za Rakouska-Uherska a Československé republiky (1906–1939). In: Klimeš, I. (ed.): *Filmový sborník historický 3*. Praha, ČFÚ, 1992, s. 5–67.
- Štábla, Z.:** *Data a fakta z dějin čs. kinematografie 1898–1945, sv. 1*. Praha, ČSFÚ, 1987.

- Štábla, Z.:** *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 2. Praha, ČSFÚ, 1989.
- Štábla, Z.:** *Data a fakta z dějin československé kinematografie 1896–1945*, sv. 3. Praha, ČSFÚ, 1989.
- Tosi, V.:** *Cinematography and the Scientific Research*. Paris, UNESCO, 1977.
- Tosi, V.:** *Cinema Before Cinema: The Origins of Scientific Cinematography*. London, British Universities Film & Video Council, 2002.
- Toulmin, V.:** Local films for local people: Travelling showmen and the commissioning of local films in Great Britain, 1900–1902. *Film History* 13, 2001, č. 2, s. 118–137.
- Uricchio, W.:** The Kulturfilm: a brief history of an early discursive practice. In: Cherchi Usai, P., Codelli, L. (eds.): *Before Caligari. German Cinema, 1895–1920*. University of Wisconsin Press, 1990, s. 356–379.
- Uricchio, W.:** Ways of seeing: the new vision of early nonfiction film. In: Stichting Nederlands Filmmuseum: *Uncharted Territory. Essays on Early Nonfiction Film*. Amsterdam, Stichting Nederlands Filmmuseum, 1997, s. 119–131.
- Uricchio, W., Pearson, R. C.:** How Many Times Shall Ceasar Bleed in the Sport. Shakespeare and the cultural debate about moving pictures. In: Grieveson, L., Krämer, P. (eds.): *The Silent Cinema Reader*. London, Routledge, 2004, s. 155–168.
- Vančata, O.:** *Rozhlas jako pomocník školy*. Praha, SPN, 1964.
- Váňová, R.:** *Školská reforma ve 30. letech*. Praha, Ústav pro informace a vzdělávání, 1994.
- Váňová, R., Nejedlá, D.:** *Texty ke studiu reformní pedagogiky v ČSR (30. léta 20. století)*. Praha, Pedagogická fakulta UK, 1995.
- Vojtěch, D.:** Myšlenka vzdělanosti a idea modernismu. In: Bláhová, K., Petrbock, V. (eds.): *Vzdělání a osvěta v české kultuře 19. století*. Praha, ÚČL AV ČR, 2004, s. 75–81.
- Vondráček, R.:** Bilderbuch a idea názornosti. In: Bláhová, K., Petrbock, V. (eds.): *Vzdělání a osvěta v české kultuře 19. století*. Praha, ÚČL AV ČR, 2004, s. 218–224.
- Vrána, S.:** Praxe na reformní škole měšťanské. Zlín, Tvořivá škola, 1936.
- Vrána, S., Císař, J.:** Deset let pokusné práce na měšťanských školách ve Zlíně. Zlín, Pokusné školy, 1939.
- Wicherek, J.:** Školy a vzdělávací činnost na Zlínsku ve dvacátých a třicátých letech XX. století. *Acta Musealia Supplementa*, 5, 2005, č. 1, s. 5–70.
- Williams, D. R.:** The Cinematograph Act 1909: An introduction to the impetus behind the legislation and some early effects. *Film History*, 9, 1997, č. 4, s. 341–350.
- Winkler, T.:** *Matica slovenská v rokoch 1919–1945. Z problémov a dokumentov ústredia MS*. Martin, Matica slovenská, 1971.
- Zeman, P.:** Idea filmového archivu v Čechách. *Illuminace*, 7, 1995, č. 1, s. 43–58.
- Zeman, P.:** Stát a filmová propaganda ve třicátých letech. *Illuminace*, 16, 1999, č. 4, s. 5–24.
- Zimmermann, Y.:** Jak zkoumat průmyslové filmy: metodologická úvaha. *Illuminace*, 16, 2004, č. 4, s. 5–24.
- Zimmermann, Y.:** Vom Lichtbild zum Film. Anmerkungen zur Entstehung des Industriefilms. *Montage / av*, 15, 2006, č. 1, 74–95.